

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/14/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323010669
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8323010669.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Gabriely Dubovej, PhD. a JUDr. Lucie Bašistovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 04.08.2025, v trestnej veci proti odsúdenému A. B. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/71/2023 zo dňa 13.05.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 50 ods. 4 Tr. zákona vyslovil, že ods. A. B. sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Humenné č. k. 3T/71/2023-189 zo dňa 31.10.2023, právoplatným 23.11.2023, vo výmere 5 mesiacov vykoná. Zároveň podľa § 50 ods. 8 Tr. zákona s použitím § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona odsúdeného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal, ihneď po jeho vyhlásení, odsúdený sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil. Poukázal na to, že napadnutým uznesením súd rozhodol o jeho neosvedčení z dôvodu, že sa v priebehu skúšobnej doby dopustil ďalšej trestnej činnosti v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 4T/3/2024, pričom svoje rozhodnutie založil výlučne na existencii novej trestnej činnosti a automaticky vyhodnotil, že nie sú dané podmienky na vyslovenie osvedčenia bez toho, aby sa náležite zaoberal materiálными okolnosťami prípadu, osobnosťou odsúdeného, vývojom jeho správania po spáchaní novej trestnej činnosti a možným účelom ďalšieho výkonu trestu. Má za to, že súd tak uprednostnil formálny výklad zákona pred individualizovaným a účelovým prístupom, ktorý by zodpovedal princípom spravodlivého trestného konania a účelu trestu ako výchovného a preventívneho prostriedku. Uviedol, že aj keď trestnú činnosť spáchanú počas skúšobnej doby nemožno zľahčovať, tak podľa neho okolnosti jednotlivých skutkov, ako aj spôsob ich objasnenia a následné jeho správanie nasvedčujú tomu, že išlo o izolované zlyhanie v krízovom období, ktoré nie je nutné vyhodnocovať ako pretrvávajúcu hrozbu pre spoločnosť. K skutkom sa priznal, spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, trest si riadne vykonával a po prepustení vedie riadny život. Je zamestnaný, abstinuje, udržiava stabilné sociálne väzby. Ihneď po vykonaní trestu odňatia slobody sa zaradil do spoločnosti, začal brigádne pracovať, a socializoval sa do normálnej spoločnosti. Má prisľúbené stále zamestnanie v spoločnosti C. D. na pozíciu mechanik, v súčasnosti tam pracuje na dohodu. V čase, keď sa nachádzal v ÚVV a ÚVTOS Ilava, podal na tunajší súd dňa 13.12.2024 návrh na vytýčenie termínu verejného zasadnutia za účelom osvedčenia/neosvedčenia sa v skúšobnej dobe uloženej mu trestným rozkazom č. k. 3T/71/2023-189. Týmto návrhom chcel dospieť najmä k tomu, aby v prípade neosvedčenia výkon trestu, tzn. premena podmiennečného odsúdenia nasledovala plynule za výkonom trestu odňatia slobody. V zásade aj keď bol podaný tento návrh dňa 13.12.2024, súd vytýčil verejné zasadnutie až 13.05.2025, teda takmer pol roka po podanom návrhu.

Vzhľadom k tomu, že tento návrh bol Okresnému súdu Humenné doručený, súd mal vedomosť o tom, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Ak súd túto informáciu mal a vytýčil pojednávanie až po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, je pre neho otázne, akú funkciu by v tomto smere mal zabezpečovať výkon trestu odňatia slobody. Podľa jeho názoru výkon trestu odňatia slobody v tomto prípade by neplnil žiadnu z funkcií výkonu trestu odňatia slobody, a to z dôvodu, že reštriktívnu a preventívnu funkciu výkonu trestu odňatia slobody nemôže plniť vzhľadom k tomu, že sa obvinený nachádza na slobode a výchovnú a resocializačnú funkciu splnil už doteraz vykonaný trest odňatia slobody, a to aj vzhľadom na to, že si nepodal návrh na podmienené prepustenie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa domnieva, že súd mal skúmať možnosť osvedčenia aj napriek existencii novej trestnej činnosti, najmä v situácii, keď je zrejmé, že u odsúdeného prebieha proces nápravy a ďalšie represívne opatrenia by mohli byť kontraproduktívne. Vyslovením osvedčenia by súd mohol podporiť pokračujúcu resocializáciu, stabilizáciu jeho správania a zabrániť jeho opätovnému zaradeniu do prostredia výkonu trestu, ktoré by mohlo byť vzhľadom na súčasný vývoj kontraproduktívne. Z týchto dôvodov navrhol, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zrušil a vo veci rozhodol sám v zmysle § 50 ods. 4 Tr. zákona s poukazom na § 50 ods. 4 písm. a) a b) Tr. zákona.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie týmto výrokom napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Prvostupňový súd v predmetnej veci správne zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/71/2023 zo dňa 31.10.2023, právoplatným dňa 23.11.2023, bol A. B. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Tr. zákona podmienenčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Súčasne mu bol podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 30 mesiacov a podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku aj povinnosť zaplatiť poškodenej C., D. škodu vo výške 1.490,- eur.

Keďže podľa § 50 ods. 1, veta druhá Tr. zákona skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, tak skúšobná doba podmienenčného odsúdenia odsúdenému začala plynúť od 24.11.2023. Keďže od 14.04.2023 do 13.04.2025 bol ods. A. B. vo výkone trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 4T/3/2024 zo 06.11.2024 a podľa § 50 ods. 1, veta tretia Tr. zákona počas výkonu nepodmienenčného trestu odňatia slobody skúšobná doba neplynie, tak by mu skúšobná doba vo veci sp. zn. 3T/71/2023 uplynula 23.05.2026.

Súd prvého stupňa správne citoval aj ust. § 50 ods. 4 Tr. zákona, ktoré upravuje podmienky pre rozhodnutie súdu o osvedčení sa podmienenčne odsúdeného. Podľa § 50 ods. 4 Tr. zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienenčné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,

b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

Pri rozhodovaní o tom, či sa podmienenčne odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo či vykoná trest odňatia slobody, teda musí súd vždy skúmať, či podmienenčne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život alebo nie, prípadne či plnil uložené povinnosti a obmedzenia.

Pri skúmaní správania sa odsúdeného počas skúšobnej doby podmienenčného odsúdenia prvostupňový súd správne zistil, že odsúdený v jej priebehu nevedol riadny život. Svedčí o tom rozsudok Okresného

súdu Žilina sp. zn. 4T/3/2024 zo dňa 06.11.2024 (právoplatný 22.11.2024), ktorým bol A. B. uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, prečinu neoprávneného prechovávanía omamnej a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona, zločinu neoprávneného prechovávanía omamnej a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 2, ods. 4 písm. b) Tr. zákona a z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a) Tr. zákona. Predmetné trestné činy spáchal 14.04.2024, teda v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenía. Bol mu za nich podľa § 171 ods. 4 Tr. zákona uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, ako aj trest zákazu činnosti riadiť akékoľvek motorové vozidlá na dobu 6 rokov.

Spáchanie zločinu neoprávneného prechovávanía omamnej a psychotropnej látky a tiež aj rovnakého prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky v priebehu skúšobnej doby, navyiac len necelých 5 mesiacov po začatí jej plynutía, neumožňuje urobiť záver o tom, že by odsúdený viedol riadny život. Preto prvostupňový súd správne postupoval, keď vo veci vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenía neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, výkon ktorého mu bol pôvodne podmiennečne odložený, vykoná.

Je síce pravdou, že podľa § 50 ods. 4, veta tretia Tr. zákona ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, má súd rozhodnúť tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Takto učená lehota pre rozhodnutie súdu má však charakter poriadkovej lehoty, porušením ktorej následkom nie je fikcia osvedčenia sa odsúdeného v skúšobnej dobe. Teda aj v takom prípade súd musí skúmať, či odsúdený v skúšobnej dobe viedol riadny život. Vedením riadneho života sa vo všeobecnosti rozumie stav, kedy odsúdený dodržiava právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu a spoločnosti, nezneužíva svoje práva proti spoluobčanom, nenarušuje občianske spolužitie v mieste bydliska ani v zamestnaní, nedopúšťa sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov (R 22/1987). Jedným zo základných znakov riadneho vedenia života je dodržiavanie právneho poriadku. Ak podmiennečne odsúdený v skúšobnej dobe závažným spôsobom poruší právne normy najmä tým, že spácha úmyselný trestný čin, svedčí to spravidla o tom, že sa neosvedčil (R 19/1976).

Z uvedeného je zrejmé, že odsúdenému bolo umožnené, aby svojím správaním v skúšobnej dobe a vedením riadneho života preukázal, že na jeho nápravu (prevýchovu) bezpodmienečný výkon uloženého trestu odňatia slobody nie je potrebný, no toto dobrodenie zákona zjavne nevyužil, pretože už 4 a pol mesiaca po začiatku plynutía skúšobnej doby spáchal nielen rovnaký trestný čin, pre ktorý bol podmiennečne odsúdený, ale aj závažnejšiu trestnú činnosť (zločin), pričom súčasne porušoval aj uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Ani 5 mesiacov teda odsúdený nebol schopný viesť riadny život. Ide o také závažné okolnosti, pre ktoré do úvahy neprichádza ani ponechanie odsúdenia v platnosti podľa § 50 ods. 4, veta štvrtá Tr. zákona.

Navyiac je potrebné zdôrazniť, že odsúdený ročný trest odňatia slobody vo veci sp. zn. 4T/3/2024 vykonal len 13.04.2025 a už 13.05.2025 v tejto veci sp. zn. 3T/71/2023 súd rozhodol o nariadení výkonu trestu.

Súhlasíť nie je možné ani so sťažnostnou námietkou, podľa ktorej bol účel trestu dosiahnutý už výkonom trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 4T/3/2024. Účelom trestu totiž nie je len pôsobiť výchovne na páchatel'a, ale zabezpečiť ochranu spoločnosti aj tým, že iných odradí od páchania trestných činov. Akceptovanie páchania zločinu a opakovaného páchania toho istého prečinu a zároveň porušovanie uloženého zákazu činnosti, navyiac len 4 a pol mesiaca po začatí plynutía skúšobnej doby, by k dosiahnutiu účelu trestu určite nevedlo.

V súlade so zákonom je tiež rozhodnutie prvostupňového súdu o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody. Keďže odsúdený pred spáchaním predmetných prečinov v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody nebol, správne v súlade s § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona bol pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Krajský súd teda nezistil dôvod pre zmenu napadnutého uznesenia, toto uznesenie je potrebné považovať vo všetkých jeho výrokoch za správne, a preto sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú jednomyseľne zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.